

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Blok 2 - Modul 2

Izvori dobivanja i financiranja
ulaganja u ruralnim
područjima

Razradio Vuš

PREDAVANJE

3:

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

ISHODI UČENJA

- Sudionici će moći prepoznati temeljne financijske izvještaje i objasniti razliku između njih.
- Sudionici će moći objasniti glavne elemente temeljnih financijskih izvještaja.

SADRŽAJ AKTIVNOSTI UČENJA?

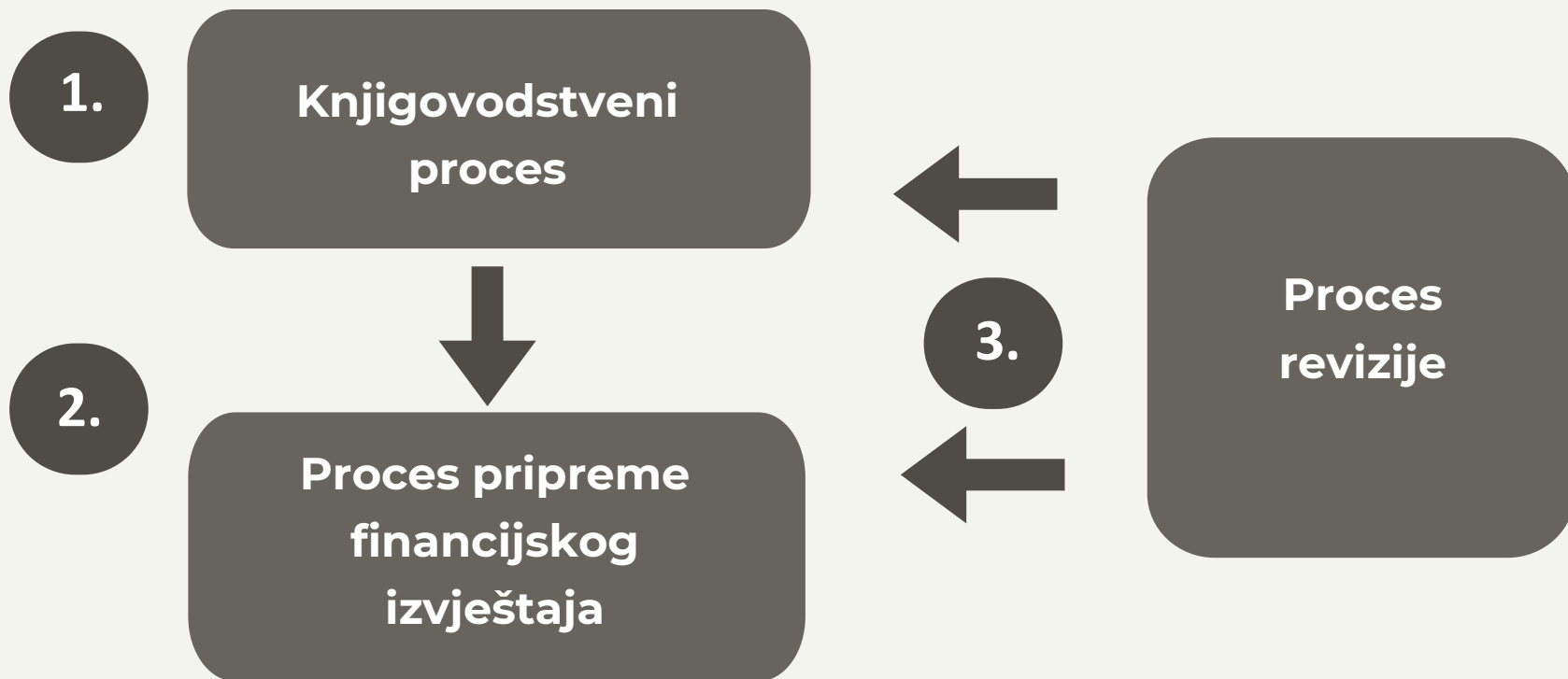
Financijski izvještaji

- Korisnici financijskih izvještaja,
- Bilanca stanja,
- Račun dobiti i gubitka..

UVOD..

- Za vođenje poslovanja neophodna je odgovarajuća informacijska baza. Značajan dio takvih informacija nalazi se u financijskim izvještajima.
- Tvrtke moraju pripremati financijske izvještaje kako bi pratile zdravlje svog poslovanja i pružile istinit i fer prikaz svog financijskog položaja.
- Banke obično koriste financijske izvještaje kada donose odluke o kreditiranju.

FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

- Financijski izvještaji su slika financijskog stanja poduzeća, evidencija financijskih aktivnosti koje su se dogodile u određenom razdoblju te pregled financijskog poslovanja.
- Financijska izvješća ključna su jer pružaju informacije o imovini, dugu, prihodima, rashodima i profitabilnosti poduzeća.
- Vrste financijskih izvještaja:
 - bilanca (izvještaj o financijskom položaju)
 - račun dobiti i gubitka
 - Izvještaj o novčanim tokovima
 - izvještaj o promjenama kapitala
 - bilješke uz financijske izvještaje.
- Financijski izvještaji u pravilu se pripremaju na godišnjoj osnovi.

KORISNICI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I NJIHOV INTERES

UPRAVLJANJE TVRTKOM

informacije za donošenje
odluka o financiranju i
svakodnevnim operativnim
aktivnostima.

INVESTITORI

za procjenu financijskog
zdravlja i potencijala zarade
tvrtke.

VJEROVNICI

sigurnost poslovanja
poduzeća.

ZAPOSLENICI

kako bi povećali svoje
razumijevanje poslovanja.

KORISNICI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I NJIHOV INTERES

KUPCI

kvalitetnu i pravovremenu
isporuku proizvoda i usluga
koje kupuju od tvrtke.

DOBAVLJAČI

žele poslovati sa "zdravim"
tvrtkama.

VLADA

kako bi se osigurala točnost u
porezne svrhe.

JAVNOST

zapošljavanje, sigurnost radnih
mjesta, poslovanje u skladu sa
zahtjevima zaštite okoliša.

PRAVILA EU O FINANCIJSKOM IZVJEŠTAVANJU

- Kada se pripremaju za vanjske korisnike, **financijski izvještaji trebaju slijediti propise i relevantne računovodstvene standarde.**
- [Direktiva 2013/34/EU](#), poznata i kao „direktiva o računovodstvu” nalaže sljedeće:
- Sva društva s ograničenom odgovornošću koja posluju u EU-u, bez obzira na njihovu veličinu, moraju pripremiti godišnje financijske izvještaje i podnijeti ih relevantnom nacionalnom poslovnom registru kako bi se pratilo stanje njihovog poslovanja i pružio istinit i fer prikaz njihove financijske pozicije.
 - Uvrštene tvrtke (one čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenom tržištu) moraju pripremiti svoje konsolidirane financijske izvještaje prema jedinstvenom skupu međunarodnih standarda koji se nazivaju Međunarodni standardi financijskog izvještavanja.
 - **Mala i srednja poduzeća primjenjuju pojednostavljeni režim izvještavanja**, a mikro poduzeća (s manje od 10 zaposlenih) koriste tzv. super pojednostavljeni režim - izrađuju bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke.

BILANCA

	0	(1,096)	544	(1,481)
	208	(5,052)	(2,976)	(3,481)
	(1,042)	(1,363)	(3,024)	(1,390)
	(1,683)	(6,751)	(5,382)	
	(2,513)		(934)	(1,055)
Investing		(498)	(491)	(69)
Additions to property, plant and equipment			(69)	(13,313)
Acquisition of companies, cash acquired, and purchases of intangible and other assets	(8,627)		(5,896)	2,706
Purchases of investments	(10,047)	1,836	8,886	4,030
Maturities of investments	6,061	2,603	15,371	1,174
Sales of investments	7,835	447	(358)	(6,527)
Securities lending payable	(292)	(1,570)	(7,883)	
Net cash used in investing	(5,568)		\$ 10,610	\$ 4,023
Cash and cash equivalents, end of period	\$ 10,610			

Bilanca je financijski izvještaj koji sustavno prikazuje stanje imovine, obveza i vlasničkog kapitala u određenom trenutku – slično kao snimka stanja.

PODACI O BILANCI

FINANCIJSKA SNAGA

spособnost poduzeća da stvara prihode i da ima dovoljan novčani tok.

IZVORI FINANCIRANJA

u kojem je omjeru tvrtka koristi vlastite i druge izvore financiranja.

LIKVIDNOST

spособnost tvrtke da koristi svoju tekuću imovinu za podmirenje svojih tekućih obveza.

POZICIJA TVRTKE

u usporedbi s prethodnim razdobljem, te sa sličnim tvrtkama u branši.

ELEMENTI BILANCE

Imovina je sadašnji ekonomski resurs kojim tvrtka upravlja kao rezultat prošlih događaja. Ekonomski resurs je pravo koje ima potencijal proizvesti ekonomske koristi. Ta prava odnose se na pravo korištenja, prodaje ili zalogu stvari, kao i druga nedefinirana prava.

Obveza je sadašnja obveza poduzeća da prenese ekonomski resurs kao rezultat prošlih događaja. Obveza je dužnost ili odgovornost koju tvrtka nema praktične mogućnosti izbjeći.

Vlasnički kapital je preostali udio u imovini poduzeća nakon odbitka svih njegovih obveza.

IMOVINA

- Imovina je resurs s ekonomskom vrijednošću koji tvrtka posjeduje ili kontrolira s očekivanjem da će pružiti buduću korist.
- Kupuju se ili stvaraju kako bi se povećala vrijednost poduzeća ili koristi za poslovanje poduzeća.
- Imovina se može smatrati nečim što u budućnosti može generirati novčani tok, smanjiti troškove ili poboljšati prodaju, bez obzira radi li se o proizvodnoj opremi ili patentu.
- Imovina se u izvještaju o financijskom položaju (bilansi) mora klasificirati kao kratkotrajna ili dugotrajna (fiksna) imovina.

DUGOTRAJNA IMOVINA

- Dugotrajna imovina je dugotrajna i ima vijek trajanja duži od godinu dana.
- Imovina koja je namijenjena za kontinuiranu upotrebu za aktivnosti tvrtke.
- Primjeri dugotrajne imovine uključuju
 - zaštitni znakovi,
 - zemljište, nekretnine, postrojenja i oprema, i
 - dugoročna ulaganja.

- **NEMATERIJALNA IMOVINA**
- **MATERIJALNA IMOVINA**
- **FINANCIJSKA IMOVINA**

TEKUĆA IMOVINA

- Kratkotrajna imovina uključuje svu imovinu u vlasništvu poduzeća koja se može pretvoriti u gotovinu unutar jedne godine.
- Ove stavke tvrtka koristi u svojim svakodnevnim operacijama za generiranje novčanog toka.
- Mogu se brzo pretvoriti u gotovinu za financiranje postojećih operacija i pokrivanje tekućih troškova.

- **ZALIHE**
- **POTRAŽIVANJA**
- **KRATKOTRAJNA
FINANCIJSKA
IMOVINA**
- **UNOVČITI**

OBRAZAC BILANCE – AKTIVA (IMOVINA)

- Imovina je u bilanci navedena prema relativnom stupnju **likvidnosti** (tj. njenoj bliskosti gotovini - koliko se lako može pretvoriti u gotovinu).
- Uzlazni redoslijed likvidnosti.
- Gotovina je najvišeg stupnja likvidnosti, stoga se pojavljuje zadnja u bilanci. Što je neka imovina dalje od gotovine, to je manje likvidna.

Imovina	Objašnjenje
Dugotrajna imovina	Imovina za koju se ne očekuje da će se koristiti ili prodati unutar godinu dana.
Nematerijalna	Koncesije, patenti, licence, trgovačke marke, softver i slična prava.
Materijalna	Zemljište, zgrade, postrojenja, strojevi, ostali uređaji i oprema, alati i oprema.
Financijska	Dionice i zajmovi povezanim društvima, ulaganja koja se drže kao dugotrajna imovina.
Tekuća imovina	Gotovina i imovina koja se može pretvoriti u gotovinu u roku od 1 godine.
Zalihe	Sirovine, proizvodnja u tijeku i gotovi proizvodi.
Potraživanja	Iznosi koje klijenti duguju poduzeću
Gotovina	Novac na računu u banci i u blagajni.
Ukupna imovina	Imovina = obveze + vlasnički kapital.

OBRAZAC BILANCE – PASIVA (KAPITAL I OBVEZE)

- Pokazuje odakle je došao novac za kupnju imovine.
- Kapital je vlastiti izvor financiranja imovine poduzeća i predstavlja ostatak imovine nakon podmirenja obveza.
- Obveze - novac koji tvrtka duguje (rezervacije i vjerovnici).

Kapital i obveze	Objašnjenje
Kapital i rezerve	Upisani kapital, Rezerve, Prenesena dobit/gubitak, Dobit/gubitak tekuće godine.
Rezerviranja	Rezerviranja za mirovine i slično. Rezerviranja za poreze.
Vjerovnici	Iznosi dugovanja kreditnim institucijama, Primljeni predujmovi, Dobavljači, Plative mjenice, Ostali vjerovnici, uključujući porezna tijela i tijela socijalnog osiguranja.
Dugoročni dug	Dug koji dopijeva na naplatu nakon više od godinu dana.
Tekuće obveze	Dugovi koji dopijevaju i plaćaju se u roku od jedne godine.
Ukupni kapital i obveze	Zbroj kapitala i obveza jednak je ukupnoj imovini.

- Vlasnički kapital, odnosno *neto vrijednost* ili *neto imovina*, sastoji se od dva osnovna dijela: dijela koji je uložen i dijela koji je zarađen (generiran) u poslovanju.
- Drugim riječima, vlastiti kapital čine: uloženi kapital i zarađeni kapital.

VLASNIČKI KAPITAL

POVEĆANJE

- Zadržana dobit
- Dodatna ulaganja

SMANJENJE

- Gubitak
- Podjela vlasnicima

RAČUNOVODSTVENA JEDNADŽBA

Sredstva poduzeća

Izvori sredstava

- Bilanca se temelji na računovodstvenoj jednadžbi. Ova jednadžba kaže da je imovina poduzeća jednaka zbroju kapitala i obveza.
- Na primjer, ako poduzeće od banke uzme petogodišnji kredit od 4000 eura, njegova imovina (točnije novčani račun) povećat će se za 4000 eura. Njegove obveze (točnije dugoročni račun) također će se povećati za 4000 eura, uravnotežujući dvije strane jednadžbe.

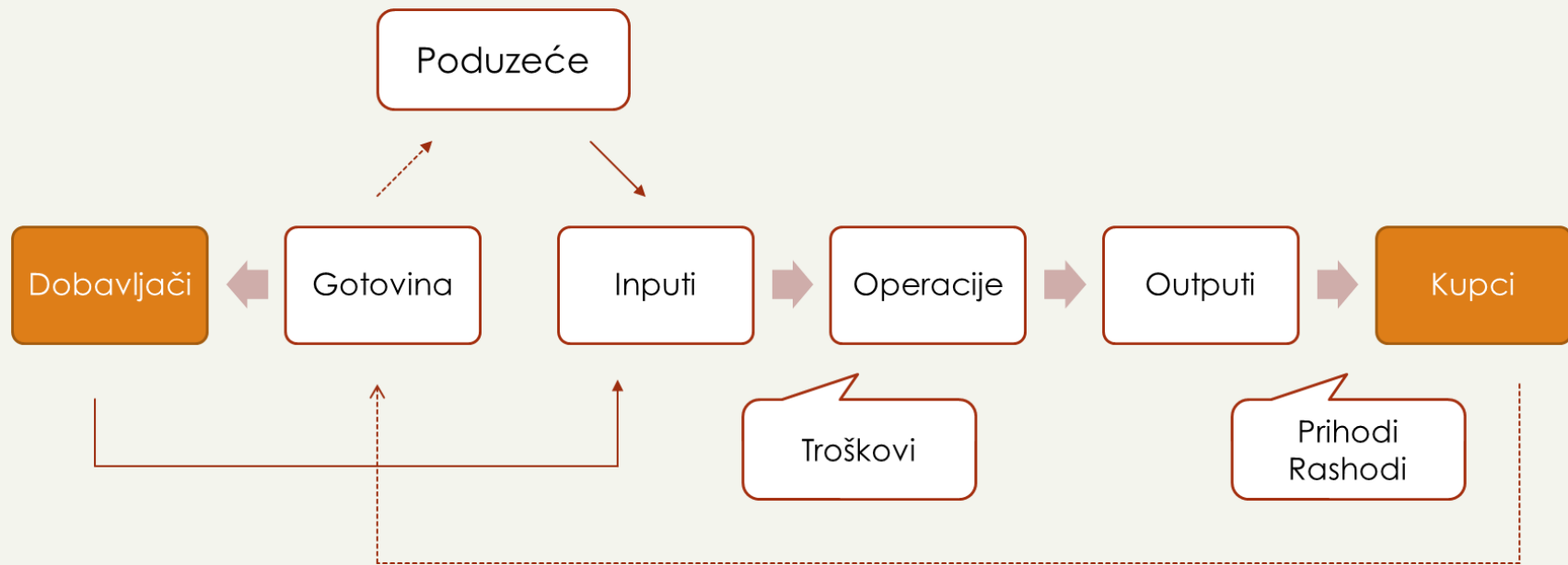
IZGLED (OBRAZAC) BILANCE

Imovina (aktiva)	Kapital i obveze (pasiva)
Dugotrajna imovina	Kapital
Nematerijalna dugotrajna imovina	Uplaćeni kapital
Materijalna dugotrajna imovina	Zarađeni kapital
Ostala dugotrajna imovina	Dugoročne obveze
Kratkotrajna (tekuća) imovina	Dugoročni dug
Zalihe	Ostale dugoročne obveze
Potraživanja od kupaca	Rezerviranja
Ostala tekuća imovina	Kratkoročne (tekuće) obveze
Gotovina	Zajmovi
	Ostale kratkoročne obveze
Ukupna imovina	Kapital + obveze

Izvor: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/98a84e1a-a30d-4451-9c59-a7abdfef009e/language-en>

RAČUN DOBITI I GUBITKA

- Financijski izvještaj koje pokazuje koliki su prihodi i rashodi nastali u određenom razdoblju.
- To je izvještaj o financijskim rezultatima koji pruža informacije o prihodima, rashodima i dobiti ili gubitku.
- Ti zapisi pružaju informacije o sposobnosti ili nemogućnosti tvrtke da generira profit povećanjem prihoda, smanjenjem troškova ili oboje.

POSLOVNI PROCES

Prihodi i rashodi nastaju u vezi s razvojem poslovnih procesa, odnosno u vezi s promjenama imovine i izvora imovine.

ELEMENTI RAČUNA DOBITI I GUBITKA

PRIHOD

Povećanja imovine ili smanjenja obveza koja rezultiraju povećanjem kapitala, osim onih koja se odnose na doprinose imatelja vlasničkih potraživanja.

TROŠKOVI

Smanjene imovine ili povećanje obveza koje rezultira smanjenjem glavnice, osim onih koje se odnose na raspodjelu imateljima vlasničkih potraživanja.

FINANCIJSKI REZULTAT

Prihodi – Rashodi =
financijski rezultat

Prihodi > Rashodi =
dobit

Troškovi > Prihod =
gubitak

RAČUN DOBITI I GUBITKA - ELEMENTI

Neto prihod	Iznosi primljeni ili potraživani od kupaca.
- Troškovi prodaje	Izravno povezani s operativnim razinama: plaće, sirovine, zalihe i opći troškovi proizvodnje.
= Bruto profit	Dobit nakon oduzimanja svih troškova izravno povezanih s proizvodnjom i prodajom proizvoda ili usluga.
- Troškovi prodaje, opći i administrativni troškovi	Provizije prodavača, oglašavanje, itd.
= Operativna dobit/gubitak	Odražava preostali prihod koji ostaje nakon obračuna svih troškova poslovanja.
+ Financijski prihodi	Tečajne razlike itd.
- Rashodi s osnove kamata	Trošak posuđenih sredstava.
- Ostali financijski rashodi	Gubici od prodaje financijske imovine i dr.
= Dobit/gubitak prije poreza	Oporeziva osnovica.
- Porez	Porez na dobit.
= Dobit/gubitak nakon oporezivanja	Neto zarada. Zarađeni iznos za vlasnike.

DVA IZGLEDA (OBRASCA) RAČUNA DOBITI I GUBITKA - SKRAĆENI PRIKAZ

po prirodi rashoda

Prihodi
Ostali prihodi
Promjene u zalihama gotovih
proizvoda i nedovršene proizvodnje
Sirovine i potrošni materijal
Troškovi osoblja
Amortizacija
Ostali rashodi
Ukupni rashodi
Dobit prije oporezivanja

po funkciji rashoda

Prihodi
Troškovi prodaje
Bruto dobit ili gubitak
Ostali prihodi
Troškovi distribucije
Administrativni troškovi
Ostali rashosi
Dobit prije oporezivanja

OBRAZAC PREMA PRIRODI RASHODA

1. Neto prihod.
2. Promjena zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje.
3. Kapitalizirana proizvodnja za vlastite potrebe.
4. Ostali prihodi iz redovnog poslovanja.
5. (a) Sirovine i potrošni materijal.(b) Ostali vanjski rashodi.
6. Troškovi osoblja:(a) nadnice i plaće;(b) troškovi socijalne sigurnosti s odvojenim iskazivanjem onih koji se odnose na mirovine.
7. (a) Vrijednosno usklađivanje u vezi troškova osnivanja, materijalne i nematerijalne dugotrajne aktive;
(b) Vrijednosno usklađivanje tekuće aktive u iznosu većem od vrijednosnog usklađivanja u uobičajenom poslovanju dotičnog poduzeća.
8. Ostali rashodi iz poslovanja.
9. Prihod od sudjelujućeg udjela s odvojenim iskazivanjem prihoda od povezanih poduzeća.
10. Prihodi od ostalih financijskih ulaganja i zajmova koji su dio dugotrajne aktive, s odvojenim iskazivanjem prihoda od povezanih poduzeća.
11. Ostali prihodi s osnove kamata s odvojenim iskazivanjem prihoda koji potječu od povezanih poduzeća.
12. Vrijednosno usklađivanje financijske aktive i financijskih ulaganja kao dijela tekuće aktive.
13. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi, s odvojenim iskazivanjem rashoda u vezi s povezanim poduzećima.
14. Porez na dobit ili gubitak.
15. Dobit ili gubitak nakon oporezivanja.
16. Ostali porezi neiskazani u okviru stavki od 1. do 15.
17. Dobit ili gubitak financijske godine

OBRAZAC PREMA FUNKCIJI RASHODA

1. Neto prihod.
2. Troškovi prodaje (s vrijednosnim usklađivanjem).
3. Bruto dobit ili gubitak.
4. Troškovi distribucije (s vrijednosnim usklađivanjem).
5. Administrativni rashodi (s vrijednosnim usklađivanjem).
6. Ostali prihod iz poslovanja.
7. Prihodi od sudjelujućih udjela, s odvojenim iskazivanjem prihoda koji potječe od povezanih poduzeća.
8. Prihodi od ostalih financijskih ulaganja i zajmova koji su dio dugotrajne aktive, s odvojenim iskazivanjem prihoda od povezanih poduzeća.
9. Ostali prihodi s osnove kamata i slični prihodi s odvojenim iskazivanjem prihoda od povezanih poduzeća.
10. Vrijednosno usklađivanje financijske aktive i financijskih ulaganja kao dijela tekuće aktive.
11. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s odvojenim iskazivanjem rashoda koji potječu od povezanih poduzeća.
12. Porez na dobit ili gubitak.
13. Dobit ili gubitak nakon oporezivanja.
14. Ostali porezi neiskazani u okviru stavki od 1. do 13.
15. Dobit ili gubitak financijske godine.

Izvor: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32013L0034&from=en>

KLJUČNE TOČKE

- **Bilanca stanja** - sažetak finansijskog položaja poduzeća na određeni datum koji prikazuje:
ukupna imovina = ukupne obveze + vlasnički kapital.
- **Račun dobiti i gubitka** - sažetak prihoda i rashoda poduzeća u određenom razdoblju, koji završava neto prihodom ili gubitkom razdoblja.
- **Bilješke uz finansijske izvještaje** - pružaju podatke potrebne za fer prikaz finansijskog položaja i rezultata poslovanja koji nisu izravno vidljivi iz samih finansijskih izvještaja ili nisu uključeni u njih.

- Financijska izvješća daju informacije o financijskom stanju poduzeća, daju cjelokupnu sliku zdravlja poslovanja.
- Pružaju informacije o strukturi imovine poduzeća, izvoru sredstava, razini duga, prihodima, troškovima, uspješnosti i druge vrste informacija kao što su primijenjene računovodstvene politike, očekivanja menadžmenta i planovi za budućnost.
- Analizom financijskih izvještaja možemo saznati financijski položaj i profitabilnost poduzeća. Financijska analiza bit će tema našeg sljedećeg predavanja.

ZAKLJUČAK

IZVORI

- Van Horne, JC, Wachowicz, JM (2009). Osnove financijskog menadžmenta. Prentice Hall.
- Žager, K. i sur. (2008). Analiza financijskih izvještaja. Zagreb: Masmedia doo
- Budai, E., Denich, E., Hajdu, D. (2021). Kvaliteta financijskog izvještavanja u malim i srednjim poduzećima – teorijski pristup. Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica, 23(1), 109-121.
- Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvještajima određenih vrsta poduzeća (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02013L0034-20211221>)
- Europska komisija (2015). Oporezivanje malih i srednjih poduzeća u Europi – Empirijsko istraživanje primijenjenog oporezivanja dobiti malih i srednjih poduzeća u usporedbi s velikim poduzećima.
- https://finance.ec.europa.eu/capital-markets-union-and-financial-markets/company-reporting-and-auditing/company-reporting/financial-reporting_en
- https://www.iasplus.com/en/publications/global/ifrs-in-your-pocket/2021/at_download/file/IFRS%20in%20your%20pocket%202021.pdf
- <https://www.investopedia.com/terms/a/asset.asp>
- <https://www.investopedia.com/ask/answers/042915/what-difference-between-current-and-noncurrent-assets.asp>
- <https://www.investopedia.com/terms/c/currentassets.asp>
- <https://www.investopedia.com/terms/b/balancesheet.asp>

PROJEKT WOBIS

Enhancement of
Rural Women's
Associations as
a Chance for
Growth of Women
Entrepreneurship

WEB STRANICA:

www.wobis2022.eu

FACEBOOK

STRANICA:

WOBIS

INFO